

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z powództwa J. P.

przeciwko W. w L.

o odszkodowanie w związku z rozwiązaniem umowy o pracę wraz z odsetkami

oraz z powództwa wzajemnego W. w L.

przeciwko J. P.

o odszkodowanie wraz z odsetkami

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 23 czerwca 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej W. w L. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 22 listopada 2023 r., sygn. akt VIII Pa 177/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od W. w L. na rzecz J. P. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 1.350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 22 listopada 2023 r. oddalił apelację pozwanego i powoda wzajemnego W. w L. od wyroku Sądu Rejonowego

Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 13 października 2022 r., zasądającego od pozwanego W. w L. na rzecz powoda J. P. kwotę 23.400 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 11 lipca 2018 r. do dnia zapłaty oraz oddalającego powództwo wzajemne pozwanego.

Pozwany/powód wzajemny wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie, zaskarżając orzeczenie w całości i opierając skargę na podstawach: 1) naruszenia prawa materialnego: (-) art. 45 § 1 w związku z art. 114 i art. 119 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że wypowiedzenie powodowi umowy o pracę jest nieuzasadnione, w sytuacji gdy kontrola zewnętrzna Narodowego Funduszu Zdrowia Oddziału Wojewódzkiego w L. skierowana wyłącznie do powoda (pozwanego wzajemnego) jednoznacznie stwierdziła nierzetelne prowadzenie dokumentacji medycznej przez powoda i niezasadne wystawianie zleceń na wyroby medyczne (wózki specjalne), co skutkowało nałożeniem na pozwanego (powoda wzajemnego) kary pieniężnej przez Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Wojewódzki w L.; uznanie, że uiszczenie przez pozwanego (powoda wzajemnego) kary pieniężnej nałożonej przez organ kontroli z tytułu nienależnej refundacji za wózki inwalidzkie specjalne nie powoduje pracowniczej odpowiedzialności materialnej za wyrządzoną szkodę w trybie ograniczonej pracowniczej odpowiedzialności materialnej i nie uzasadnia wypowiedzenia umowy o pracę; (-) art. 8 k.p., przez jego niezastosowanie, mimo że w okolicznościach sprawy zgłoszone przez powoda (pozwanego wzajemnego) żądanie zapłaty odszkodowania za nieuzasadnione jego zdaniem wypowiedzenie umowy o pracę stanowiło nadużycie prawa podmiotowego, a skutki kontroli Narodowego Funduszu Zdrowia skierowanej wyłącznie do powoda (pozwanego wzajemnego) i jego zachowanie się w czasie kontroli podważyły i naruszyły zasadę zaufania pracodawcy do pracownika i wolę dalszej współpracy; (-) art. 25 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz.1545 ze zm.), przez jego niezastosowanie i uznanie, że informacja w dokumentacji medycznej dotycząca opisu udzielonych pacjentowi świadczeń zdrowotnych jest fakultatywna i umieszczana tylko w przypadku udzielania świadczeń zdrowotnych, podczas gdy art. 25 ust. 1 ustawy precyzuje wymagania minimalne, obligatoryjne dokumentacji

medycznej; (-) § 10 ust. 1 pkt 5 lit. a w związku z § 41 ust. 4 pkt 8 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzaju, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U. z 2015 r., poz.2069), przez błędną wykładnię i uznanie, że informacja dotycząca opisu udzielonych świadczeń zdrowotnych jest fakultatywna i umieszczana tylko w przypadku, gdy świadczeń zdrowotnych udzielono; (-) art. 5 pkt 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.), przez jego niezastosowanie i uznanie, że udzielenie porady specjalistycznej ortopedycznej, postawienie rozpoznania niedowładu czterokończynowego nie jest udzieleniem świadczenia zdrowotnego, a w związku z tym nie jest konieczny zawarty w dokumentacji medycznej opis udzielonych świadczeń zdrowotnych uzasadniających postawione rozpoznanie; 2) naruszenia przepisów postępowania mogącego mieć istotny wpływ na wynik sprawy: (-) art. 316 § 1 w związku z art. 244 § 1 w związku z art. 382 w związku z art.391 § 1 k.p.c., przez pominięcie, niepoddanie ocenie ani nie odniesienie się do znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy części materiału dowodowego - oświadczenia organu kontrolnego, znajdującego się w dokumentacji postępowania kontrolnego, prowadzonego w stosunku do powoda (pozwanego wzajemnego) przez uprawniony do kontroli świadczeń zdrowotnych Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia o sprawdzeniu na przestrzeni lat 2010-2018 w zasobach Narodowego Funduszu Zdrowia kryteriów zdrowotnych 13 pacjentów uprawniających ich do otrzymania zlecenia na refundowany wózek inwalidzki specjalny i stwierdzeniu, że pacjenci w 13 przypadkach nie spełniają tych kryteriów zdrowotnych, a więc powód (pozwany wzajemny) niezasadnie wystawił zlecenie na wózki, gdyż pacjenci nie spełniali kryteriów zdrowotnych do ich otrzymania - co mogło mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia; nie odniesienie się do znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy opinii uzupełniającej biegłego w kontekście do dokumentacji kontroli Narodowego Funduszu Zdrowia, który to biegły zastrzegł, że bez zbadania pacjentów kryteria zdrowotne uprawniające pacjentów do otrzymania takiego wózka inwalidzkiego nie mogą być w wystarczającym stopniu przez niego ocenione - co mogło mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia w kontekście oświadczenia organu kontroli

Narodowego Funduszu Zdrowia o sprawdzeniu w swoich zasobach na przestrzeni 8 lat braku kryteriów zdrowotnych do wystawienia zlecenia na wózek inwalidzki specjalny u 13 pacjentów; nie odniesienie się do znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy do oświadczenia powoda (pozwanego wzajemnego) o zobowiązaniu, w ramach pracowniczej odpowiedzialności materialnej, do naprawienia szkody wyrządzonej na skutek ustaleń zewnętrznego organu kontrolnego, wynikającej z nienależytego wykonywania obowiązków pracowniczych; (-) art. 224 § 1 w związku z art. 227 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez nieprzeprowadzenie dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i oddalenie wniosku dowodowego pozwanego (powoda wzajemnego) jako nieistotnego dla rozstrzygnięcia sprawy i nieuzupełnienie postępowania dowodowego o dowód z opinii Instytutu Opinii i Ekspertyz Sądowych w Krakowie wnioskowany przez pozwanego (powoda wzajemnego) w trybie art. 162 k.p.c., mimo że wniosek zmierzał do wyjaśnienia istotnych okoliczności; (-) art. 382 w związku z art. 327¹ § 1 pkt 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez brak spójności argumentacji faktycznej uzasadnienia wyroku.

Strona skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od powoda (pozwanego wzajemnego) na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) kosztów postępowania kasacyjnego według przepisów prawa, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność, a uzasadniając wniosek, w istocie powtórzył zarzuty stanowiące podstawy kasacyjne tak w zakresie prawa materialnego, jak i procesowego.

Strona przeciwna w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o nieprzyjęcie skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego (powoda wzajemnego) kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050).

O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że strona skarżąca nie wykazała istnienia powołanej przesłanki przedsądu.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej rozstrzyga w pierwszej kolejności prawo materialne, gdyż to ono determinuje prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu *meriti*. Zarzuty naruszenia prawa procesowego oceniane jako argument za oczywistą zasadnością skargi muszą, z jednej strony, być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a ponadto nie mogą dotyczyć prawidłowości oceny materiału dowodowego i ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd drugiej instancji. Twierdzenie o oczywistym naruszeniu prawa materialnego musi zostać skonfrontowane z ustaleniami Sądu drugiej instancji, którymi na mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany. Rezultat takiego zabiegu jest dla strony skarżącej niekorzystny. Tezy podniesione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie

skargi kasacyjnej do rozpoznania znajdują swoje podstawy w odmiennych ustaleniach, w szczególności co do wadliwości zachowań pracownika.

Sąd Okręgowy w Lublinie przyjął za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji, w tym zaaprobował stwierdzenie, że powód nie dopuścił się naruszenia przepisów w zakresie, w jakim prowadził dokumentację. Jak wynika z treści pisma wypowiedającego, pracodawca podjął decyzję niewątpliwie w wyniku nałożenia kary umownej, która była skutkiem wystawiania zleceń na wyroby medyczne (wózki inwalidzkie), a nie z powodu braków w dokumentacji. Taki skutek przyniosło natomiast 13 przypadków wyszczególnionych w toku kontroli w zakresie zasadności wyboru wyrobów medycznych. Pracodawca jednoznacznie uzależnił wypowiedzenie od tej pierwszej kwestii. Wobec takiej treści protokołu kontroli, wystąpienia pokontrolnego oraz pisma wypowiedającego umowę o pracę, Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny, prawidłowo położył akcent nie tyle na zgodność prowadzenia dokumentacji z przepisami, gdyż to wynikało już z wystąpienia pokontrolnego w części niekwestionowanej tak przez pracodawcę, jak i pracownika, co na zbadanie zasadności wystawianych zleceń. Ta kwestia została natomiast ustalona w oparciu o opinie biegłych sądowych lekarzy. Jak wynika z opinii z dnia 24 marca 2020 r. oraz z opinii uzupełniającej z dnia 14 lipca 2020 r., brak jest podstaw do kwestionowania dokonanych przez powoda zapisów. Nie naruszył on żadnych przepisów obowiązujących przy wystawianiu zleceń na wózek inwalidzki, ponieważ nie jest konieczne określenie ortopedycznej przyczyny niedowładu. W opinii z dnia 30 listopada 2021 r. biegły również uznał, że we wszystkich 13 przypadkach pacjenci mieli uprawnienia do refundacji środków zaopatrzenia ortopedycznego w postaci wózków inwalidzkich specjalnych. Ocenę podtrzymał w opinii uzupełniającej z dnia 1 czerwca 2022 r.

Uwzględniając powyższe ustalenia, Sąd drugiej instancji uznał, że wypowiedzenie umowy o pracę było bezzasadne. Konkluzji tej nie podważa w sposób należyty strona skarżąca. W świetle ustaleń faktycznych nie można dopatrzyć się rażąco błędnego stosowania art. 45 § 1 k.p. Skoro zaś pracownik nie dopuścił się uchybień w zakresie dokumentacji medycznej oraz wystawiania zleceń, to nie można przypisać mu odpowiedzialności z tytułu zawinionego, nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych.

Argumentacja podana przez stronę skarżącą w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania sprowadza się do podważenia ustaleń faktycznych i akcentowania faktu ukarania pracodawcy przez NFZ. Nie jest to jednak przedmiot sporu między pracownikiem a pracodawcą. Sąd pracy badając sprawę samodzielnie uznał – w świetle niekwestionowanych ustaleń faktycznych – że stawiane pracownikowi zarzuty nie znajdują podstaw. Ewentualna prawidłowość kary nałożonej przez Narodowy Fundusz Zdrowia powinna być przedmiotem innego postępowania. Upatrywanie zasadności skargi jedynie w zagrożeniu interesów pracodawcy nie może abstrahować od braku bezprawnego, zawinionego zachowania pracownika, stanowiącego, z jednej strony, podstawę ewentualnej odpowiedzialności materialnej pracownika (art. 114 k.p.), z drugiej zaś – negatywnie ocenione przez Sąd *meriti* uzasadnienie przyczyny rozwiązania umowy o pracę. Choć wypowiedzenie umowy o pracę jest zwykłym sposobem rozwiązania umowy, nie może być jednak uzasadnione okolicznościami nierzeczywistymi, a za takie Sąd uznał zarzuty stawiane pracownikowi. Nie znalazły one potwierdzenia w poczynionych ustaleniach faktycznych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uznał, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona i z tego powodu, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto stosownie do art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]